

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 7Sk/9/2021
Identifikačné číslo spisu: 3019200415
Dátum vydania rozhodnutia: 29. marca 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:3019200415.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. (sudca spravodajca) a členov senátu JUDr. Michala Matulníka, PhD. a JUDr. Martina Tisa, v právnej veci žalobcu: L. Z., X. XXX/X, I. - Z., proti žalovanému: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ulica 29. augusta 8 a 10, Bratislava, o úrazovú rentu, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 47909-4/2019-BA zo dňa 04.07.2019, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č.k. 14Sa/39/2019-78 zo dňa 08.02.2021, t a k t o

rozhodol:

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a.

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

1. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom zo dňa 08.02.2021, č. k. 14Sa/39/2019-78 zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného zo 04.07.2019, č. 47909-4/2019-BA, ktorým generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne rozhodujúc podľa § 215 ods. 4 č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) odvolanie žalobcu podané proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, ústredie, číslo 6753-63/2019-BA zo dňa 01.03.2019, vo veci nepriznania nároku na úrazovej renty v dôsledku pracovného úrazu zo dňa 16.10.2010 podľa § 218 ods. 2 zákona o sociálnom poistení zamietol v celom rozsahu a potvrdil rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie.

2. Z odôvodnenia rozhodnutia žalovaného vyplýva, že žalobca podal dňa 09.03.2011 žiadosť o úrazovú rentu na tom základe, že dňa 16.10.2010 o 14:00 hod. utrpel u zamestnávateľa K. a.s. so sídlom W. pracovný úraz tak, že ho kus uhlia hmotnosti cca 10 kg zasiahol do chrbta, čím utrpel pomliaždenie driekovej chrbtice a zlomeninu trňového výbežku stavca L3. Sociálna poisťovňa, ústredie na základe žiadosti poškodeného o priznanie úrazovej renty v dôsledku pracovného úrazu zo dňa 16.10.2010 vydala 12.09.2011 rozhodnutie č. 39612-5/2011-BA, ktorým poškodenému podľa § 88

zákona o sociálnom poistení nepriznala nárok na úrazovú rentu (rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 08.11.2011). Poškodený podal 10.08.2012 žiadosť o prehodnotenie úrazovej renty z dôvodu zmeny poklesu pracovnej schopnosti, o ktorej bolo rozhodnuté dňa 06.11.2012 rozhodnutím č. 7442-9/2012-BA tak, že poškodenému podľa § 88 zákona o sociálnom poistení nárok na úrazovú rentu nepriznalo. Proti rozhodnutiu podal poškodený opravný prostriedok, na základe ktorého Krajský súd v Trenčíne rozsudkom sp. zn. 15Sd/309/2012-68 zo dňa 18.11.2013 rozhodnutie zo dňa 06.11.2012 zrušil a vec vrátil správnejmu orgánu na ďalšie konanie. Následne bolo vydané ďalšie rozhodnutie č. 6352-34/2015-BA zo dňa 28.08.2015, ktorým bolo opätovne rozhodnuté o tom, že žalobca nemá nárok na úrazovú rentu. Bolo zistené, že žalobca okrem zamestnania od 02.04.2009 pracoval v K. a.s. Z. ako rubač na mechanizovanej stene. Dňa 16.10.2010 pri zakladaní stojky do dopravníka TH 780 vypadla čerpačka, povolila opierka sekcie č. 1, z medzery vypadol kus uhlia a zasiahol ho do chrbta. Hneď po vytiahnutí na povrch bol ošetrený na traumatologickej ambulancii CPA NsP Bojnice, stav zhodnotený ako zmliaždenie driekovej chrbtice, následne liečený, 18.11.2010 robené CT LS chrbtice, vyšetrený aj neurológom suponovaný Raynaudov sy HK, kde bolo doporučené preradenie mimo rizika vibrácií, vlhka a chladu. Dňom 21.02.2011 bol po dohode preradený na prácu prevádzkového zámočníka - nevýrobná časť, kde pracoval až do 30.04.2011, kedy pracovný pomer ukončil dohodou. Pre pretrvávajúce bolesti krížov bola robená MR dňa 20.02.2012, tu v segmente L5-S1 zistená mediálna až mediolaterálna hernia predozadne 5mm, s naliehaním na koreň S1. Konzultovaný na NCH v Banskej Bystrici s doporučením konzervatívneho postupu. Žalobcov zdravotný stav bol preverovaný aj posudkovým lekárom ústredia v roku 2013, pričom zo záverov zhodne vyplýva, že jeho ochorenie - obmedzenie dvíhanie bremien z prípadného nálezu na LS chrbtici nie sú uvedené, preto následky pracovného úrazu považujú za malé. Po doplnení dokazovania v súlade s právnym názorom súdu vysloveného v zrušujúcom rozsudku bol do konania pribratý znalec X.. W.. O. X., B.. z odboru neurológie. Tento vo svojich znaleckých záveroch okrem iného uviedol, že pri vyšetrení navrhovateľa nebolo preukázané v klinickom náleze závažnejšie porušenie hybnosti driekovej chrbtice, ani príznaky koreňového dráždenia. Podľa znalca nie je v žiadnej príčinnej súvislosti s pracovným úrazom vyhradenie driekovej platničky L5/S1, zistenej pri MR vyšetrení vo februári 2012. Podotkol, že zlomenina trňového výbežku 3. driekového stavca bola v inej lokalite ako výhrez platničky a samotná zlomenina trňového výbežku sa nepodieľa na dynamike chrbtice a ani nemá anatomický vzťah k nervovým koreňom. Uviedol, že zlomenina processus spinosus L3 zo dňa 16.10.2010 bola iste bolestivá, avšak nemala za následok funkčné poruchy driekovej chrbtice. Znalec určil v posudzovanej veci mieru poklesu pracovnej schopnosti poškodeného v rozsahu 20 %, s čím sa stotožnil aj posudkový lekár W.. W. E. v posudku zo dňa 12.01.2016. Krajský súd rozhodnutie Sociálnej poisťovne rozsudkom č.k. 15Sd/174/2015-66 zo dňa 13.06.2016 potvrdil ako zákonné, na odvolanie žalobcu sa vecou zaoberal Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý rozsudkom sp. zn. 9So/195/2016 zo dňa 25.04.2018 rozsudok krajského súdu zmenil a rozhodnutie Sociálnej poisťovne zrušil a vrátil na ďalšie konanie. Povinnosťou správneho orgánu bolo doplniť dokazovanie ohľadom choroby z povolania - postihnutie ciev horných končatín. V ďalšom konaní bolo predmetom dokazovania, či je uvedené postihnutie ciev chorobou z povolania. V tejto otázke rozhodovalo špeciálne pracovisko podľa zákona č. 355/2007 Z.z. tak, že nejde o chorobu z povolania, a preto správne orgány opätovne rozhodli, že žalobcovi nevznikol nárok na úrazovú rentu.

3. Predmetom súdneho prieskumu na správnom súde bolo v poradí tretie rozhodnutie žalovaného zo dňa 04.07.2019, číslo 47909-4/2019-BA. Pri tomto rozhodnutí bol žalovaný správny orgán viazaný právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý bol vyjadrený v rozhodnutí sp. zn. 9So/195/2016 zo dňa 25.04.2018. Úlohou správneho orgánu bolo vykonávať dokazovanie výlučne v naznačenom smere. Správny súd poukázal na to, že aj keď sa najvyšší súd v odôvodnení rozhodnutia výslovne nezaoberal skutkovými a právnymi závermi vyplývajúcimi z dovtedy vykonaného dokazovania (vrátane realizovaného znaleckého dokazovania), je z jeho rozhodnutia zrejmé, že ich považoval za zákonné. Uvedené vyplýva z toho, že žiadna z odvolacích námietok žalobcu, ktoré smerovali voči tomuto dokazovaniu, resp. záverov, ktoré z neho vyplynuli, nebola dôvodom pre zrušenie rozhodnutia žalovaného. Súčasne najvyšší súd nezaviazal žalovaného vykonať v tomto ohľade ani žiadne doplnenie dokazovania. Z obsahu odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu bolo zrejmé, že žalovaný mal okrem už vykonaného dokazovania, voči ktorému neboli zo strany najvyššieho súdu vznesené žiadne výhrady, realizovať iné, obsahovo odlišné dokazovanie. Uvedené

bolo jediným dôvodom pre zrušenie rozhodnutia žalovaného. Bolo tak zrejmé, že najvyšší súd považoval otázku poškodenia zdravia žalobcu pracovným úrazom za vyriešenú. Pre komplexné zhodnotenie poškodenia zdravia považoval za potrebné vykonať ešte nové dokazovanie, a to s ohľadom na chorobu z povolania. Ak teda žalobca znovu namieta nedostatočné dokazovanie a nesprávne závery správnych orgánov ohľadne jeho poškodenia zdravia v dôsledku pracovného úrazu, tak s uvedeným sa už de facto zaoberal Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý nepovažoval tieto námietky za dôvodné a nevedli k zrušeniu predchádzajúceho rozhodnutia žalovaného. Napriek uvedenému správny súd považoval za potrebné opätovne uviesť, že po vykonaní znaleckého dokazovania mali správne orgány dostatočný podklad pre rozhodnutie vo veci. Ustanovený znalec v podanom znaleckom posudku jasne a zrozumiteľne objasnil, prečo nie sú obtiaže žalobcu s hybnosťou chrbtice v priamej príčinnej súvislosti s jeho pracovným úrazom. Zaoberal sa aj s mediálnou, až mediolaterálnou herniou v priestore L5/S1, pričom znalec uzavrel, že zlomenina bola v inej lokalite a hernia nemala klinické prejavy, čo dokazuje neurochirurgický nález primára W.. Š., B.. zo dňa 30.06.2012. Okrem toho znalec dodal, že processus spinosus sa samotný nepodieľa na dynamike chrbtice a nemá anatomický vzťah k nervovým koreňom. Preto zlomenina tohto útvaru vo výške L3 nemá vzťah k porušeniu dynamiky ani ku koreňovým príznakom. Taktiež znalec uviedol, že žalobca bol v rámci znaleckého dokazovania predvolaný a podrobený klinickému neurologickému vyšetreniu, pri ktorom nebola zaznamenaná porucha dynamiky driekovej chrbtice a ani koreňová symptomatológia. Uzavrel, že dňa 16.10.2010 pri úraze v práci došlo u žalobcu k pomliaždeniu mäkkých tkanív driekovej chrbtice a k zlomenine processus spinosus stavca L3.

4. K námietke žalobcu, že pred pracovným úrazom bol úplne zdravý, o čom svedčí vstupná zdravotná prehliadka vykonaná pri nástupe do zamestnania správny súd uviedol, že pri vstupnej lekárskej prehliadke nebolo vykonané také vyšetrenie, ktoré by predstavovalo vierohodný podklad pre záver, že pred pracovným úrazom neboli na chrbtici žalobcu žiadne, ani začínajúce degeneratívne zmeny, nemal žiadne predispozície a podobne. Okrem toho súdny znalec sa oboznámil so zdravotnou dokumentáciou žalobcu a ustálil závery uvedené ohľadom poškodenia zdravia v dôsledku úrazu zo dňa 16.10.2010. Tieto závery aj riadne a logicky zdôvodnil, pričom pre jednotlivé závery aj odkázal na lekárske správy zo zdravotnej dokumentácie žalobcu.

5. Pokiaľ ide o vazodiskinézu, ktorou sa ako potencionálnou chorobou z povolania mal žalovaný zaoberať po zrušení rozhodnutia Najvyšším súdom Slovenskej republiky, tak žalovaný postupoval správne, keď prvotne posúdil k vyriešeniu otázky, či toto ochorenie, ktoré sa podieľalo na jeho preradení na inú prácu vo februári 2011, je chorobou z povolania. Pre uznanie choroby z povolania predpisuje zákon o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia formalizovaný postup, ktorý určuje aj pracoviská, ktoré sa na ňom podieľajú, formou rozhodovania, opravné prostriedky a podobne. Vzhľadom na takúto právnu úpravu je zrejmé, že si správne orgány pri rozhodovaní o dávke úrazového poistenia nemôžu otázku, či je nejaké ochorenie chorobou z povolania, vyriešiť samé ako predbežnú otázku. Naopak, je potrebné, aby vyčkali výsledok konania podľa zákona č. 355/2007 Z.z. a následne z toho záveru pri svojom rozhodovaní vychádzali. Nie je možné, aby kompetenciu vo veci uznania choroby z povolania na seba prevzal iný orgán ako ten, ktorému je takáto právomoc zverená zákonom. Rovnako nie je možné, aby správny orgán v konaní o úrazovej rente nejakým spôsobom posudzoval, hodnotil správnosť a zákonnosť výsledku takéhoto postupu. V oznámení zo dňa 18.01.2019 Klinika pracovného lekárstva uviedla, že žalobca bol od 08.01. do 13.01.2019 v UNM hospitalizovaný a bolo u neho vykonané kompletne prešetrenie zdravotného stavu a následne bol jeho prípad prerokovaný v komisii lekárom so záverom, že „u žalobcu nebolo preukázané profesionálne ochorenie v odškodniteľnom stupni“. Ak teda v prejednávanej veci správny orgán inicioval takéto konanie na Klinike pracovného lekárstva UN Martin a jeho výsledkom bol záver, že u žalobcu nebolo potvrdené profesionálne ochorenie, tak bol týmto záverom viazaný a musel z neho pri svojom rozhodovaní vychádzať. Z oznámenia zo dňa 18.01.2019 vyplynulo, že bol vydaný lekársky posudok so záverom „choroba z povolania neuznaná. Ohrozenie chorobou z povolania neuznané“. Zákon o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia umožňuje posudzovanej osobe v prípade, že so záverom posudku podľa § 31a ods. 13 a 16 nesúhlasí, požiadať o opätovné prešetrenie zdravotného stavu, žalobca teda mohol akékoľvek námietky, výhrady, ktoré mal k tomuto záveru, uplatniť v režime zákona č. 355/2007 Z.z. Ak tak neučinil, nebolo možné, aby boli takéto námietky uplatnené a

posudzované žalovaným, resp. prvostupňovým správnym orgánom. Aj správny súd v rámci súdneho prieskumu rozhodnutia vydaného v konaní o úrazovej rente nie je oprávnený posudzovať správnosť a zákonnosť posudku vydaného podľa § 31a ods. 16 zákona č. 355/2007 Z.z., resp. jeho výsledku. Správny súd môže za tejto situácie len konštatovať, že nebola pri poškodení zdravia žalobcu splnená základná podmienka pre uznanie úrazovej renty, a to existencia choroby z povolania. Neobstoí ani námietka žalobcu, že vazodiskinéza je následkom pracovného úrazu. Už v znaleckom posudku W.. X. bolo konštatované, že uvedené ochorenie nemá priamy súvis s utrpeným pracovným úrazom.

6. Vzhľadom na vyššie uvedené, krajský súd správnu žalobu ako nedôvodnú podľa § 190 SSP zamietol.

7. O náhrade trov konania správny súd rozhodol podľa § 168 SSP. Žalovanému, ktorý bol v konaní úspešný, nárok na náhradu trov konania nepriznal, lebo si ich nežiadal.

II.

8. Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.

9. Namietal, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP).

10. Po obsiahlom zhrnutí skutkového stavu veci sťažovateľ vyjadril nesúhlas s napadnutým rozsudkom, ktorý odôvodnil tým, že skutkové závery vyplývajúce z posúdenia predbežnej otázky (medicínske) sú bez akéhokolvek racionálneho základu a v rozpore s predloženými podkladmi, vykonanými dôkazmi, a preto nemožno hovoriť o zákonom rozhodnutí orgánu verejnej správy, že pracovným úrazom zo dňa 16.10.2010 žalobca utrpel len zlomeninu stavca L3, ale aj poškodenie bulging disk L5/S1 - menšia protrúzia disku prominuje do 2,5 mm mierna spondylóza, spondyloartróza v dolnom L úseku, že v čase pracovného úrazu preukázateľne nemal žiadne degeneratívne ochorenie chrbtice, že „vstupná prehliadka" pred nástupom k zamestnávateľovi na pracovnú pozíciu baník bol sťažovateľ úplne zdravý, teda aj chrbticu, horné a dolné končatiny a lekárom bol na túto prácu odporučený. Dôkazy o tomto tvrdení sťažovateľ v predchádzajúcich konaniach súdu predložil. Vo vzťahu k znaleckému posudku tvrdil, že tento posudok je neobjektívny, pretože na otázku, či ťažkosti s chrbticou a neurologické nálezy sú jednoznačným následkom pracovného úrazu zo dňa 16.10.2010, a znalcova odpoveď „Zlomenina processus spinosus L3 u p. Z. zo dňa 16.10.2010 bola iste bolestivá, avšak nemala za následok funkčné poruchy chrbtice", bola zameraná len na zlomeninu stavca L3 a ignoruje bulgig disk L5/S1 zistený CT vyšetrením zo dňa 18.11.2010.

11. Ďalej poukázal na to, že žalovaný pracovný úraz zo dňa 16.10.2010 uznáva; CT vyšetrenie LS chrbtice zo dňa 18.11.2010 potvrdzuje, že sťažovateľ mal diagnostikovaný bulging disk na stavci L4/5 a nemal štrukturálne a degeneratívne zmeny na chrbtici. Nezávisle to potvrdzuje W.. N., ktorá robila prvotný popis CT vyšetrenia a potom W.. X., ktorý na žiadosť žalovaného robil popis CT LS chrbtice zo dňa 18.11.2010. Znalec vo svojom posudku uvádza „pred úrazom zo dňa 16.10.2010 posudzovaný v zdravotnej dokumentácii nemá zreteľa hodné záznamy týkajúce sa problémov s jeho driekovou chrbticou a v posudku tiež uvádza, že 18.11.2010 CT LS bulging disk L4/5 bez štrukturálnych a degeneratívnych zmien. Degeneratívne ochorenie chrbtice pred vznikom pracovného úrazu 16.10.2010 bolo vylúčené aj žalovaným. V rozhodnutí z 01. marca 2019 č. 6753-63/2019-BA (prvostupňové rozhodnutie, poznámka kasačného súdu) správny orgán uvádza „Následkom pádu horniny utrpel pomliaždenie driekovej chrbtice. Pri prvotnom popise rtg snímok a pri chirurgickom a následnom CT vyšetrení 18.11.2010 neboli úrazové zmeny popisované. Pre pretrvávajúce ťažkosti bol pôvodný CT nález rádiológom znova prehodnotený a bola zistená zlomenina trňového výbežku 3. driekového stavca L3".

12. Sťažovateľ v kasačnej sťažnosti tvrdí, že vazoneuróza (Raynaudov syndróm) mu vznikla následkom pracovného úrazu zo dňa 16.10.2010. Vychádza z lekárskej správy neurológa W.. Q. zo

dňa 16.11.2010, ktorý mu toto ochorenie zistil. Ak KPLaT Martin sťažovateľovi zistil vazoneurózu, mal skúmať, ako sťažovateľovi vznikla, keď podľa lekárov nepracoval za podmienok, pri ktorých by týmto ochorením mohol ochorieť. Sťažovateľ tak mal za to, že v tejto časti žalovaný nenaplnil právny názor Najvyššieho súdu SR, pretože žalovaný mal požiadať aj o prípadné zistenie, kde a ako mohol sťažovateľ toto ochorenie získať, keď to nie je chorobou z povolania a neurológ tvrdí, že je následkom pracovného úrazu zo dňa 16.10.2010.

13. Sťažovateľ v dôvodoch kasačnej sťažnosti analyzoval zistenia žalovaného ohľadom lekárskeho posudku vypracovaného rádiológom W.. X., ktorý bol predložený znalcovi. Úlohou znalca preto bolo skúmať chorobu zistenú MR vyšetrením z 20. februára 2012, v segmente L5-S1 (zistená mediálna až mediolaterálna hernia predozadne 5mm, s naliehaním na koreň S1); uviedol, že táto choroba mu nevznikla zlomeninou trňového výbežku L3. Bolo povinnosťou znalca toto ochorenie skúmať na základe bulging disk L5/S1, ktorý diagnostikoval W.. X., W.. N.. Znalec tvrdí, že pred pracovným úrazom 16.10.2010 v zdravotnej dokumentácii nemal žiadne záznamy, ktoré by potvrdzovali problémy s chrbticou, ale degeneratívne ochorenie, ktoré sa začalo objavovať na chrbtici posudzovaného, čo nemožno spájať s pracovným úrazom. Znalec neobjasnil, s čím môžeme spájať poúrazové degeneratívne ochorenie chrbtice, len všeobecne konštatuje. Ak CT vyšetrenie zo dňa 18.11.2010 popisuje, že pred úrazom sťažovateľ nemal štrukturálne a degeneratívne zmeny na chrbtici a znalec uvádza, že aj obsah CT vyšetrenia zo dňa 18.11.2010 bolo podkladom pre jeho vypracovanie posudku, tak je nelogické, ak znalec bez akýchkoľvek zábran napíše, že degeneratívne zmeny na chrbtici po 16.10.2010 nemožno dávať do priamej súvislosti s pracovným úrazom. Žalovanému tak vytýkal, že mal požiadať znalca o vyjadrenie týchto nezrovnalostí.

14. Sťažovateľ nesúhlasil s tým, že následkom pracovného úrazu zo dňa 16.10.2010 má určenú 20 % mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Žalovanému vytýkal, že neskúmal pokles schopnosti vo vzťahu k doterajšej činnosti zamestnanca, teda baníka - rubača, kde sa sťažovateľovi stal 16.10.2010 pracovný úraz. Na rozhodnutie o úrazovej rente nie je podstatné skúmať len zhoršenie zdravotného stavu, ale musí byť posúdený aj pokles pracovnej schopnosti žiadateľa o dávku vykonávať doterajšie zamestnanie baníka (rozsudok NS SR sp. zn. 9So/120/2008). Súdu predložil správu z MR LS chrbtice, ktorá preukázala, že v oblasti LS chrbtice má sťažovateľ progresiu ochorenia, ktorú v kasačnej sťažnosti podrobne popísal.

15. Sťažovateľ ďalej uviedol, že rozsudok krajského súdu vykazuje všetky znaky nedostatku odôvodnenia a zakladá vadu nepreskúmateľnosti. Uvedenou problematikou sa už viackrát zaoberal Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), napríklad v rozhodnutí Kraska c. Švajčiarsko zo dňa 29.04.1993, séria A č. 254-B, s. 43, § 30, v ktorom konštatoval, že z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie. Rovnako ESLP pripomína, že rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (Garcia Ruiz c. Španielsku zo dňa 21.01.1999). Judikatúra ESLP a ani Ústavného súdu SR pritom nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument. Argument sťažovateľa je, že pracovným úrazom utrpel aj bulging disk L4/5 (CT vyšetrenie zo dňa 18.11.2010), že toto ochorenie spôsobilo na tej istej platničke L5/S1 vyhreznutie platničky (MR vyšetrenie 20.02.2012), krajský súd sa týmto argumentom sťažovateľa nezaoberal a dokonca toto ochorenie ani nespomína. Žalovanému bola súdom uložená povinnosť, aby oslovil rádiológa, ktorý mal urobiť nový popis CT vyšetrenia. Žalovaný síce tvrdí, že tento popis bol urobený a zaslaný znalcovi, avšak znalec o tomto popise CT vyšetrenia sa nezmieňuje; krajský súd neskúmal obsah tohto nového popisu. Sťažovateľ ďalej tvrdil, že pred vznikom pracovného úrazu nemal štrukturálne a degeneratívne zmeny na chrbtici; tie nastali až po pracovnom úraze. Ďalej tvrdil, že pred nástupom k zamestnávateľovi K. a.s. B. mal zdravú chrbticu, bez známkov radikulopatie, čo potvrdzuje aj vstupná lekárska prehliadka. Takisto mal zdravé horné končatiny a dolné končatiny. Krajský súd túto vstupnú prehliadku spochybňuje a tento dôkaz použil v neprospech sťažovateľa. Krajský súd sa nevyjadril, ako skúmal zhoršenie zdravotného stavu na účely poklesu schopnosti vykonávať zamestnanie. Žalovaný pritom v rozhodnutí č. 47909-4/2019-BA zo 04.07.2019 poukazuje na MR vyšetrenie zo 14.10.2015, kde

uvádza, že sťažovateľ má poškodený celý úsek driekovej chrbtice stavce L2/3, L3/4, L4/5 a L5/S1. Ochorenie sa týka aj stavca L3, na ktorom bola CT vyšetrením dňa 18.11.2010 diagnostikovaná zlomenina trňového výbežku.

16. Sťažovateľ záverom poukázal na rozsudok NS SR sp. zn. 7Sk/4/2018 z 29.05.2019, ktorý určil, že vypracovaný posudok pre účely rozhodnutia o nároku na úrazovú rentu by nemal spočívať len vo výpočte ochorenia, ktorými žalobca trpí, ale aj vo vyhodnotení, či a prečo ochorenia, ktoré spôsobujú jeho zníženie schopnosti vykonávať doterajšie zamestnanie, sú alebo nie sú v príčinnej súvislosti s pracovným úrazom. Na ten účel je potrebné zistiť a v posudku sa vysporiadať s tým, aký bol zdravotný stav žalobcu v čase, kedy utrpel pracovný úraz, ako sa po úraze zmenil. Krajský súd v takto naznačenom smere nepostupoval.

17. Sťažovateľ navrhol rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na nové konanie.

III.

18. Kasačná sťažnosť bola doručená žalovanému na vedomie 17. marca 2021.

19. Žalovaný vo vyjadrení sa s rozsudkom krajského súdu stotožnil a kasačnú sťažnosť navrhol zamietnuť.

20. Vyjadrenie žalovaného zo dňa 22. marca 2021 bolo sťažovateľovi doručené na vedomie 07. apríla 2021.

IV.

21. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. g/ SSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP, keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky www.nssud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP) a po jej preskúmaní dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná a je potrebné ju zamietnuť.

22. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

23. Podľa § 2 ods. 2 SSP, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

24. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

25. Podľa § 6 ods. 2 písm. c/ SSP, správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach.

26. Podľa § 199 ods. 1 písm. a/ SSP, sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Sociálnej poisťovne.

27. Predmetom kasačného konania v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného zo 04. júla 2019 číslo 47909-4/2019-BA, ktorým podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení odvolanie sťažovateľa podané proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, ústredie číslo 6753-63/2019-BA zo dňa 01. marca 2019, vo veci nepriznania nároku na úrazovú rentu v dôsledku pracovného úrazu zo dňa 16. októbra 2010 zamietol v celom rozsahu a potvrdil rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie.

28. Podľa § 2 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z. sociálne poistenie podľa tohto zákona je úrazové poistenie ako poistenie pre prípad poškodenia zdravia alebo úmrtia v dôsledku pracovného úrazu, služobného úrazu a choroby z povolania.

29. Podľa § 13 ods. 3 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z.z. z úrazového poistenia sa za podmienok ustanovených týmto zákonom poskytuje úrazová renta.

30. Podľa § 88 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. poškodený má nárok na úrazovú rentu, ak v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania má viac ako 40-percentný pokles schopnosti vykonávať doterajšiu činnosť zamestnanca alebo činnosť osoby uvedenej v § 17 ods. 2 a nedovršil dôchodkový vek alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

31. Podľa § 109 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. nárok na výplatu dávky vzniká splnením podmienok ustanovených týmto zákonom na vznik nároku na dávku, splnením podmienok na jej výplatu a podaním žiadosti o priznanie alebo vyplácanie dávky.

32. Podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci.

33. Dôvod kasačnej sťažnosti podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP spočívajúci v rozhodnutí krajského súdu založenom na nesprávnom právnom posúdení veci (za súčasného porušenia zákona) je jedným z najčastejších dôvodov tohto opravného prostriedku. Jeho opodstatnenosť je daná v prípadoch, ak kasačný súd dospeje k záveru, že na prejednávajúcu vec mal byť aplikovaný iný právny predpis, než aký aplikoval krajský súd, alebo ak bol síce aplikovaný správny právny predpis, ale krajský súd ho nesprávne vyložil. Nesprávne právne posúdenie pritom môže spočívať v právnych predpisoch tak hmotného, ako aj procesného práva.

34. Predmetom tohto kasačného konania bolo posúdenie správnosti záverov krajského súdu, ktorý sa po preskúmaní veci stotožnil s rozhodnutím žalovaného o tom, že pokles pracovnej schopnosti žalobcu podľa § 88 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. je daný v rozsahu 20 %, a správnu žalobu ako nedôvodnú zamietol podľa § 190 SSP, teda potvrdil správnosť aplikácie predmetných ustanovení na danú vec.

35. Medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že v októbri 2010 sťažovateľ - žalobca utrpel pracovný úraz, do februára 2011 bol práceneschopný a v apríli 2011 sám ukončil u zamestnávateľa pracovnú zmluvu. Medzičasom pre ťažkosti s hornými končatinami bolo neurológom doporučené preradenie mimo rizika vibrácií, vlhka a chladu. Po dohode so zamestnávateľom bol sťažovateľ dňom 21. februára 2011 preradený na prácu prevádzkového zámočníka - nevýrobná časť, kde pracoval až do 30. apríla 2011, kedy pracovný pomer ukončil dohodou. Z uvedeného tak vyplynulo, že medzi účastníkmi tiež nebolo sporné, že po pracovnom úraze bol poškodený preradený na inú pracovnú pozíciu, avšak nie v dôsledku pracovného úrazu, ale postihnutia horných končatín.

36. Kasačný súd v konaní o kasačnej sťažnosti mal z obsahu spisov za preukázané, že žalobca sa správnou žalobou v sociálnej veci doručenu Krajskému súdu v Trenčíne domáhal ochrany svojho zákonného práva - nároku na úrazovú rentu v dôsledku pracovného úrazu zo 16. októbra 2010. Posúdenie novej choroby z povolania bolo predmetom správneho konania až na základe rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9So/196/2016 zo dňa 25. apríla 2018.

37. Kasačný súd po vykonanom dokazovaní oboznámením sa s obsahom spisov v prvom rade konštatuje, že žalobca v správnom a zhodne aj v súdnom konaní namieta pokles pracovnej schopnosti 20 %. Ako z obsahu spisov vyplynulo, sťažovateľ požiadal o priznanie úrazovej renty po pracovnom úraze, ktorý utrpel 16. októbra 2010 prvýkrát v roku 2011, kedy mu bola tiež určená 20 % miera poklesu pracovnej schopnosti. Prvé rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie z 12. septembra 2011 o nepriznaní nároku na úrazovú rentu nadobudlo právoplatnosť 08. novembra 2011. V poradí druhou žiadosťou z 10. augusta 2012 poškodený žiadal o prehodnotenie úrazovej renty z dôvodu zmeny poklesu pracovnej schopnosti. Pokles pracovnej schopnosti posudzuje posudkový lekár sociálneho poistenia na základe zdravotnej dokumentácie týkajúcej sa zdravotného stavu, priložených lekárskeho správ, zdravotnej dokumentácie zo zdravotníckeho zariadenia, na základe výsledkov zhodnotenej liečby. Posudkový lekár sociálneho poistenia určuje diagnostický záver. V konaní o žiadosti poškodeného o prehodnotenie úrazovej renty bol za účelom objektívneho medicínskeho hodnotenia zdravotného stavu poškodeného a pre určenie miery poklesu jeho pracovnej schopnosti pribratý do konania súdny znalec z odboru zdravotníctvo, odvetvie neurológia X.. W.. O. X., H.. Súdny znalec v znaleckom posudku č. 05/2015 zo dňa 16. júla 2015 určil mieru poklesu pracovnej schopnosti poškodeného v rozsahu 20 %. V znaleckých záveroch uviedol, že pri vyšetrení navrhovateľa nebolo

preukázané v klinickom náleze závažnejšie porušenie hybnosti driekovej chrbtice, ani príznaky koreňového dráždenia. Podľa znalca nie je v žiadnej príčinnej súvislosti s pracovným úrazom vyhradenie driekovej platničky L5/S1, zistenej pri MR vyšetrení vo februári 2012. Podotkol, že zlomenina trňového výbežku 3. driekového stavca bola v inej lokalite ako výhrez platničky a samotná zlomenina trňového výbežku sa nepodielala na dynamike chrbtice a nemá anatomický vzťah k nervovým koreňom.

38. Po rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „odvolací súd“) sp. zn. 9So/195/2016 zo dňa 25. apríla 2018, ktorý zmenil rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 13. júna 2016 č.k. 15Sd/174/2015-66 tak, že rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie č. 6352-34/2015-BA z 25. augusta 2015 zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že znalecký posudok vypracovaný na podnet krajského súdu sa zameriaval v prvom rade na pracovný úraz a s tým súvisiaci nárok na úrazovú rentu, pričom nebol posudzovaný stav - choroba z povolania - postihnutie ciev horných končatín, čo sa uvádza v predložených listinách ako dôvod preradenia z pôvodného pracovného zaradenia navrhovateľa z podzemia na povrch pre už uvedené postihnutie ciev horných končatín. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu pre zistenie skutočného stavu veci bolo úlohou správneho orgánu doplniť znalecký posudok o zodpovedanie otázky, či nárok poškodeného na úrazovú rentu nezakladá choroba z povolania. Z dôvodu, že znalec X.. W.. O. X., H.. podľa stanoviska posudkovej lekárky sociálneho poistenia z 10. augusta 2018 nebol príslušný na posúdenie choroby z povolania poškodeného tak, ako to uložil za povinnosť správny orgán odvolací súd a nebolo možné tak zabezpečiť doplnenie znaleckého posudku č. 05/2015, preto bola požiadaná Klinika pracovného lekárstva a toxikológie Univerzitnej nemocnice Martin (ďalej len „klinika pracovného lekárstva“) o vyšetrenie poškodeného za účelom vylúčenia alebo potvrdenia jeho choroby z povolania. Sťažovateľ v kasačnej sťažnosti neuviedol, že na klinike pracovného lekárstva bol dňa 16. novembra 2018 vyšetrený a nepotvrdil ani odporúčenú hospitalizáciu, ktorá bola dôvodná pre dôsledné zistenie jeho zdravotného stavu. Hospitalizácia bola realizovaná od 08. januára 2019 do 13. januára 2019. Počas hospitalizácie klinika pracovného lekárstva vykonala komplexné vyšetrenie zdravotného stavu sťažovateľa fotopletyzmozografickým vyšetrením EMG vyšetrením, ortopedickým vyšetrením, neurologickým vyšetrením so záverom: profesionálne ochorenie v odškodnitelnom stupni preukázané nebolo. Z lekárskeho posudku vyplýva záver: choroba z povolania neuznaná. Ohrozenie chorobou z povolania neuznané. Posudkový lekár sociálneho poistenia, Sociálnej poisťovne, ústredie vo svojom posudku z 05. júna 2019 uviedol, že dôvodom na opätovné posúdenie nároku na úrazovú rentu bolo, že znalecký posudok vypracovaný X.. W.. O. X., B.. znalcom z oblasti neurológie, bolo potrebné doplniť a zamerať sa na prípadnú chorobu z povolania - postihnutie ciev horných končatín a zodpovedať, či nárok na úrazovú rentu nezakladá cievna choroba z povolania. V záujme objektivizácie tejto skutočnosti bol posudzovaný hospitalizovaný na Klinike pracovného lekárstva a toxikológie UN Martin v dobe od 8. do 13. januára 2019. Po komplexnom vyšetrení a zhodnotení pracoviska expozície, ochorenie na vazodiskinézu ako profesionálne ochorenie v odškodnitelnom stupni nebolo preukázané. Na základe zistených okolností, vlastného vyšetrenia posudkovým lekárom, s prihliadnutím na znalecký posudok X.. W.. O. X., B.. a záverov Kliniky pracovného lekárstva a toxikológie posudzovaný nie je poškodený na účely (§ 88 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z.) úrazovej renty, lebo v dôsledku pracovného úrazu nemá viac ako 40 % pokles pracovnej schopnosti. Miera poklesu pracovnej schopnosti je 20 %.

39. Kasačný súd dáva do pozornosti, že správny súd nie je súdom skutkovým. Jeho úlohou pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa tretej hlavy tretej časti Správneho súdneho poriadku (§§199 a nasl. SSP) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda, či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi, ako aj procesnoprávnymi predpismi. V súdnom prieskume zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu v sociálnych veciach správny súd nie je viazaný rozsahom dôvodov uvedených v žalobe, ak žalobca je fyzickou osobou, ktorý namieta nezákonnosť rozhodnutia správneho orgánu tvrdiac, že nezákonným rozhodnutím správneho orgánu a postupom mu predchádzajúcim bol ukrátený na svojich hmotnoprávných alebo procesnoprávných právach.

40. Kasačný súd vyhodnotil rozsah a dôvody kasačnej sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a s prihliadnutím na ustanovenie § 461 SSP dospel k záveru, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od relevantných právnych záverov (uvedených v bodoch 12- 18 rozhodnutia) spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v dôvodoch napadnutého rozsudku, ktoré robia dostatočné východiská pre vyslovenie výroku rozsudku. V súvislosti s kasačným konaním považuje za potrebné zdôrazniť, že v novom konaní po vrátení veci na ďalšie konanie odvolacím súdom nebolo preukázané pochybenie správneho orgánu pri určení miery poklesu pracovnej schopnosti v dôsledku pracovného úrazu zo dňa 16. októbra 2010; úlohou správneho orgánu bolo po vrátení veci Najvyšším súdom Slovenskej republiky sp. zn. 9So/196/2016 zo dňa 25. apríla 2018 posúdiť zdravotný stav - chorobu z povolania - postihnutie horných končatín.

41. Za stavu, že záväznosť znaleckého posudku v konaní Sociálnej poisťovne potvrdzuje aj judikát č. R 16/2013 správny orgán nemôže znalecký posudok označiť za nesprávny a nahradiť ho vlastným posúdením skutočností z odbornej stránky tak, ako to sťažovateľ žiadal v kasačnej sťažnosti. Správnosť záverov kliniky pracovného lekárstva, či sťažovateľ trpí chorobou z povolania, ktorá by ovplyvnila určený pokles jeho pracovnej schopnosti, sťažovateľ nenamietal. Sťažovateľ, napriek znalcom prijatých záverov v znaleckom posudku č. 05/2015 opakovane v kasačnej sťažnosti namietal nedostatočné dokazovanie a nesprávne závery ohľadom poškodenia zdravia v dôsledku pracovného úrazu. Pokiaľ sťažovateľ v kasačnej sťažnosti polemizoval so závermi vyplývajúcimi zo znaleckého posudku č. 05/2015 uvádzajúc dôvody, pre ktoré s uvedenými závermi nesúhlasí a poukazujúc na to, že tieto závery bolo úlohou správneho súdu doplniť, kasačný súd túto námietku nepovažoval za dôvodnú, keďže sťažovateľ nemôže závery vyplývajúce z predloženého dôkazu (znaleckého posudku) spochybňovať subjektívnymi hodnoteniami, ale len na základe vykonaného dokazovania. Sťažovateľ žiadny dôkaz okrem citácie lekárskeho správ z odborných vyšetrení, napr. znalecký posudok, ktorý by si dal vypracovať na podporu svojich tvrdení na vlastné náklady, alebo stanoviskom odborného lekára - špecialistu a ani kliniky napriek dĺžke trvania samotného správneho konania a súdneho konania nepredložil. Štruktúra Ústavy Slovenskej republiky (5. hlava - zákonodarná moc, 6. hlava - výkonná moc, 7. hlava - súdna moc), ako aj čl. 141 ods. 2 ústavy jednoznačne vymedzujú ústavné limity jednotlivých zložiek štátnej moci. Súd preto počas súdneho konania tak v odborných otázkach nemôže vysloviť sám odborný záver ohľadne poškodenia zdravia v dôsledku pracovného úrazu v situácii, keď sa k tejto odbornej otázke vyjadril znalec z príslušného odboru, ktorý je štátom aprobovanou osobou na osvedčovanie odborných skutočností povinnou rešpektovať určité odborné postupy pod sankciou trestnoprávnej alebo disciplinárnej zodpovednosti. Takýto záver musí vysloviť správny orgán a súd je po podaní kasačnej sťažnosti iba prizvaný do pozície preskúmania zákonnosti, či existovala alebo neexistovala u poškodeného choroba z povolania.

42. Vzhľadom na vyššie uvádzané skutočnosti, odborné stanovisko znalca ohľadom poškodenia zdravia sťažovateľa v dôsledku pracovného úrazu, kasačný súd námietky žalobcu uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil ako nedôvodné, keď tieto neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

43. O náhrade trov kasačného konania rozhodol najvyšší správny súd tak, že účastníkom konania nepriznal právo na náhradu trov konania (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 a §168 SSP). Žalobca v kasačnom konaní úspech nemal a žalovanému trovy kasačného konania nevznikli.

44. Toto rozhodnutie prijal najvyšší správny súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

P o u č e n i e :

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

